

וקי גולד אכנר
 מן זי
 שעה קה
 אנץ כי
 קאזי זא
 זצן
 מאל האכנבוג
 האכני זאייק
 זביאג נפשי
 שאינג אהקה
 סגיו זאטפני
 זכוח זקוויס
 זכוח זקוויס
 זעורר זאונז

הקירות.
 "האם מסתרת איוו אמירה מאחוריה?"
 אני שואלת.
 בני משיב ברצון ובהתלהבות: "אני מצויר את התשקוף הפנימי של האדם המודרני. פעם ציירו קושיש על קירות הכנסיות. היום באתי לקלף מהקרושים הללו את העטיפה הצירי קנית כדי להראות את מה שיש בתוכם. התוך הזה גדוש ברוע. ניתן לכנות את הציור שלי בשם: 'האיור (האליל הפולחני) של הרוע'." "כך אתה רואה את האדם המודרני?" אני תמהה.
 "בוודאי," עונה בני, "הביטי מסביב: זה מה שיש."
 ■ ש. ב.

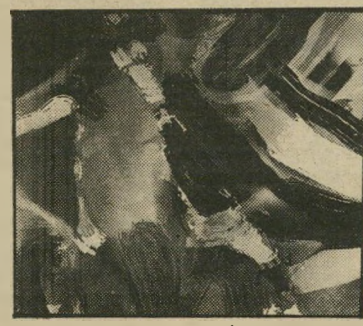
ניצה שמואלפלד-ליואי בגלריה "שרה לוי"

ניצה שמואלפלד-ליואי מציגה תערוכה בגלריה שרה לוי. רישומים שנעשו תוך כדי התבוננות בטבע וכאלה שמפנים עורף למציאות ומפלים דרך אל הדימיון. אנתנו מוזמנים להיות שותפים לעולמה הפרטי. עולם מוזר, לא צפוי, משעשע, מעורר תהיה, מכריח אותנו להרחיב את גבולות החשיבה שלנו. מועז את המוסכם, מציע אפשרויות חדשות. למשל: המיסגרות.
 "האם את מקבלת את הביקורת שהוטחה כלפייך כאילו עבודת-המיסגור היא שארית פעלתנת המורה-למלאכה שבך?" אני שוראלת את ניצה. ניצה משיבה קצת כבעס ויותר בהשתוממות: "בשום פנים ואופן לא! המיסגרות חשובות לא פחות."
 למרות שהרישומים נעשו בנפרד, בזמן אחר, והמיסגרות נכנו ו"טופלו" רק לאחר שמחברות-הרישום התמלאו, המיווג ביניהם לא היה מיקרי. לכל רישום הוטאמה "בתיווג" הולמת. וכמו שאין רישום אחר דומה למשניו, כך גם המיסגרות.
 "שני עולמות," מבהירה ניצה, "עולם בתוך עולם."
 החיבור הזה מעשיר את היצירה המוגמרת. מה שנראה בתחילה לא מתקבל על הרעת, הופך, לאחר התבוננות מעמיקה יותר, הכרחי ונכון.
 אותו "הגיון" שולט גם בנושאים: איש מחייך עומד על רגליים שאינן שלו; צמד חיות בעלות קרן ושתי רגליים; כוכה עטופה סרט ארום, לא כקישוט — אלא כמו תחבושת או תכריכים; שני ראשים מביטים זה בזה ואינם רואים איש את רעהו.
 הם דומים יותר למסיכות תיאטרון. פטי שים קטנים ופרטיים.
 ■ ש. ב.

אופרה בדם קר

אופרה בדם קר הוא שמו החם של גוף חדש שהוקם לא מכבר על ידי עדי עציון, יובל זמיר ודורי פרנס. המטרה היא להפיק ערבי מוסיקה ותיאטרון, המבוססים על חומר סיפרותי איכותי. המתכונת תהיה זו של אופרה-תיאטרון משולבים והיוזמים יפנו ליוצרים ויבקשו מהם לכתוב לכימה החדשה. הבימוי יופקד בידיו של משה שטרנפלד וההפקה תהיה של איריס רונליריקליס.
 הערב התיאטרוני-מוסיקלי הראשון מורכב משלוש יצירות סיפרות שצורפו במתכונת של שצינה תיאטרונית המושרת כמעט במלואה, אך משוחקת מתוך הקפדה על רמת המישחק ואמינות הריאלוג בין הרמזיות. המשותף לשלוש היצירות הוא שכולן עוסקות ביחסי גבר-אשה. שלושת הקטעים הם "פיתויי אנטוניוס הקדוש" מאת גוסטב פלובר בתרגום יהושע קנו (התנבות יחידים), בליווי מוסיקה של דורי פרנס; "ההוצאה להורג" מאת הנוד לויז ומוסיקה של פולדי שצמן ו"לואיזון" מאת תומאס מאן על פי תרגומה של גילי מירסקי, בעיבוד מוסיקלי של דורי

כן — בתערוכת-יחיד המזומנת לו במוסיאון ח'ראביב.
 הבוגרת והבשלה ככולם היא סמדר אליאז, סף, שבדיה הציבעוניים מעידים על ביטחון רב. הם משוחחרים, מלאי-תנופה. תוך כדי צפייה ניתן לשחזר את תהליך-העבודה: שכבות רבות של צבע מדולל, אלה על גבי אלה, השומרות על שקיפות ומעבירות את חדרות היצירה. עיון שיטתי בתולדות הייהם האמנר תיים של השלושה מורה על ותק אמנותי רב יותר לטובת אליאסף וכן על טיפוחה המתמיד גם לאחר סיום לימודיה.

סמדר אליאסף, שמן על בד

מעניין יהיה לברוק פעם את הקשר בין האשראי שלו וזכים תלמידים מוכשרים ובין המשך התפתחותם כיוצרים. במקרה הזה — הוא הוכיח את עצמו.
 ■ שרה כץ

בני זילברמן גלריה "שלוש"

כבר בהתחלה מקרמים את פני הנכנס לגלריה שלוש בנווה-צוק מיני רמויות. רמויות אדומות, בוערות, מצויירות בצביעי שמן על רקע כהה. רובן ככולן חסרות פירוט. בקושי אפשר להבחין בעיניים, באף... הן עשויות עייסת צבע עבה, רחוסה, שמנונית, שכבות רבות של צבע עולות על גדותיהן, גולשות ונוזלות על פני הכר. בעצם א-אפשר, להתבונן בהן בשיווי-נפש. הן רחוקות, הן מאימות, אתה מביט בהן וכעבור רגע מסיט מהן את מבטך.
 "זאת בריוק הכוונה," אומר לי בני זילברמן, האחראי על חגיגת האימה הנערכת על

בני זילברמן, שמן על בד

רים וסגנוניים כמקובל בשמלות ננות הכפרי הערבי, לבין נוף החורבות, האורים העשנים או המידבר שמסביב או ברקע.
 קרע בד, ששרד מכפיה רקומה בלבן ובאי דום, ישמש את ג'ובנה (או ג'והונה, כפי שהיא מאיית את שמה) כחומר לציור אסמבלאז. דמות הגר החולפת כאן על פני המעייץ, שבי מרכזה של נצרת, טעונה אף היא משמעות סימלית. לא פחות מקבוצת הילדים המרימים אגרופים קמוצים או מזקרים שתי אצבעות בסימן ה"ו" המפורסם.

חרף המיגבלות הטכניות המתגלות עדיין פה ושם, מביעים ציוריה של הצעירה בוגרת סמינר הקיבוצים אורנים. מחזור 1985, עוצמה בלתי-מבוטלת. דור שני של אמנים ישראליים-פלסטיניים — ג'ובנה היא בתו של הסופר אמיל חביבי — מקנה הציירת לעבודותיה מיקצב פיוטי הבנוי ברדיס-רבדים של רקמות צבע העומדות במיכתן האיוון וצרכי המיחבר.

לא יכולתי לראות את עבודותיה מבלי ש'אזכר בלהט הציור של אמני דור תש"ח שלנו. אף כאן הצמיחו התום, להט הריגשי וההודות הות הקיבוצית כנפיים אמנותיות, גם במקום שהביצוע פיגר עדיין אחרי הכוונה. מאוחר יותר נשתכללה גם היכולת הטכנית והחל תהליך של עידון ותיכוסם שלא תמיד היה לטובת בעליה.
 כמה מוזר וכמה טיבעי לראות סימפטומים

ג'ובנה חביבי-קנדלפת: דמות נשית על רקע כפר בהריסות

דומים, 40 שנה מאוחר יותר, אצל אמנים ערבים הנתונים אף הם, כמונתו אז, במאבק על חרותם ועל זכותם להגדרה עצמית. מי אמר שההיסטוריה לא חוזרת?

תערוכות שלושה אמנים בגלריה "מבט"

סמדר אליאסף, אלי שמיר ואסף בן-צבי, שלושה אמנים שעבודותיהם, נטיותיהם, טעם שונים. אלי שמיר מציג ציור ריאליסטי גדול-ממדים אשר, ככל הנראה, איננו מסתפק בהעתקת "פיסת חיים", אלא מנסה להעביר אלינו משהו אחר, נוסף. מהו אותו מסר — לא ברור עדיין. בינתיים שולט הסתמי בציורים. אסף בן-צבי מציג ציורים בעלי ציבעוניות רכה, ריקוטיביות. מאטיסית" מעוברת. רמו" יות ההופכות לסימנים, סימנים שאינם רמו" יות. מעניין יהיה לראות את המשכו של התי-הליך בעוד שנים אחדות, או אולי הרבה לפני

"אופרה בדם קר": עדי עציון ויובל זמיר רוצחים האשה והמאהב את הבעל התמים באמצעות המוסיקה. "האופרה" כולה תועלה בראשונה במיסגרת פסטיבל ישראל בחודש יוני.